

2020-06-04
S2020/05026/FS (delvis)

Socialdepartementet

Folkhälsomyndigheten
171 82 Solna

Uppdrag att på nationell nivå säkerställa flöden för storskalig testning för covid-19

Regeringens beslut

Regeringen ger Folkhälsomyndigheten i uppdrag att, i samråd med länsstyrelserna och regionerna, skyndsamt säkerställa adekvata flödeskedjor för storskalig serologisk testning och PCR-testning för covid-19 i hela landet. Myndigheten ska på nationell nivå säkerställa att alla behövliga strukturer för testning och testningens följder finns på plats i närtid, i samarbete med regionerna, länsstyrelserna och andra aktörer som behövs för genomförandet. I uppdraget ingår även att stödja regionerna i fråga om att säkerställa att undanträngningseffekter inte uppstår gentemot hälso- och sjukvård eller omsorg. I uppdraget ingår även ett ansvar att säkerställa att testningen är ändamålsenlig och resurseffektiv utifrån förväntad immunitetsnivå (serologiska tester) och möjlighet till smittspårning (PCR-tester).

I fråga om serologisk testning ingår det i uppdraget att:

- ta fram en konkret handlingsplan, inklusive tidsplan, för hur testningskedjor bestående av bl.a. provtagning, logistik och laboratorieanalys för storskalig serologisk testning för covid-19 skyndsamt ska kunna byggas upp i hela landet,
- föra en dialog med regionerna om hur de skyndsamt ska kunna erbjuda serologisk testning för, i första hand, personal inom regional och kommunal hälso- och sjukvård, äldreomsorg, omsorg om personer med funktionsnedsättning samt för personal inom samhällsviktig verksamhet,
- ta fram en konkret handlingsplan samt föra en dialog med regionerna hur de skyndsamt ska kunna erbjuda serologisk testning i övrigt för personer över 18 år samt barn där det är medicinskt motiverat med

målsättningen att storskalig testning för hela befolkningen ska kunna genomföras,

- bistå regionerna med konkreta råd och rekommendationer kring hur kapaciteten för testning skyndsamt ska kunna utökas,
- ge länsstyrelserna vägledning beträffande råd och rekommendationer,
- skyndsamt vidta åtgärder i syfte att stödja de regionala laboratorierna i deras kapacitetsuppbyggnad samt att säkerställa att tillräcklig kapacitet hos privata laboratorier och nödvändig kapacitet hos andra aktörer tillgängliggörs för att serologisk testning ska kunna erbjudas, samt
- ta fram och sprida rekommendationer för den enskilde som genomgått serologisk testning.

I fråga om testning för att påvisa aktiv infektion ingår i uppdraget att:

- föra en dialog med regionerna om hur de skyndsamt ska kunna erbjuda PCR-testning för personal inom regional och kommunal hälso- och sjukvård, personal och enskilda inom äldreomsorgen och personer med funktionsnedsättning som har insatser enligt socialtjänstlag eller lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade och deras personal, samt för personal inom samhällsviktig verksamhet,
- bistå regionerna och länsstyrelserna med konkreta råd och rekommendationer kring hur kapaciteten för PCR-testning skyndsamt ska kunna utökas med inriktning att alla med symtom, oavsett prioriteringsgrupp, ska testas och en mer omfattande och aktiv smittspårning bedrivs,
- ge länsstyrelserna vägledning beträffande råd och rekommendationer,
- bistå regionerna med kunskap, vid behov i form av utbildningsinsatser, som stöd till regionerna i uppbyggnaden av tillräcklig kapacitet att bedriva smittspårning,
- bygga upp och tillhandahålla en nationell funktion i form av ett utbrotssteam som kan stödja regionerna i smittspårningen och utredningen av positiva fall av covid-19, samt
- ge regionerna vägledning i frågor som rör bedömningen av vilka som ska provtas, hur möjligheterna för egenprovtagning ser ut, hur egenprovtagning i förekommande fall bör organiseras och genomföras samt hur provtagningsresultat och förhållningsregler ska återkopplas till patienten, t.ex. om det kan göras elektroniskt.

Övergripande ingår även i uppdraget att:

- på nationell nivå, och i nära samarbete med regionernas smittskydd, ansvara för information till allmänheten om testning för covid-19. I

detta ingår att ta fram och tillgängliggöra information anpassad till olika grupper och aktörer, t.ex. för företag som vill testa sin personal eller anhöriga till personer i riskgrupper. Informationen ska omfatta beskrivning av praktiskt tillvägagångssätt och kontaktvägar samt frågor kring t.ex. finansiering. Informationen ska vara utformad så att länsstyrelser enkelt kan anpassa den till regional nivå,

- på nationell nivå säkerställa att information från testning samlas, för att möjliggöra dataanalys för såväl genomförande av myndighetens uppdrag som för forskning och innovation, samt
- tillsammans med länsstyrelserna bistå regioner i mån av behov.

Folkhälsomyndigheten ska samverka med Socialstyrelsen, länsstyrelserna och andra berörda myndigheter, smittskyddsläkarna, regionerna, företrädare för kommuner och privata aktörer för genomförandet av uppdraget. Vidare ska uppdraget genomföras i dialog med Sveriges Kommuner och Regioner.

Uppdraget ska redovisas löpande till Regeringskansliet (Socialdepartementet). En delredovisning av uppdraget ska lämnas senast 30 juni 2020. En skriftlig redovisning av uppdraget ska lämnas senast den 28 februari 2021. Redovisningen ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

Ärendet

Covid-19-pandemin i Sverige är nu på väg in i en fas där det åter finns anledning att bedriva en mer offensiv smittspårning på regional nivå i syfte att ytterligare trycka ner smittspridningen. Förutom PCR-testning, finns nu dessutom tillgång till serologiska tester som kan användas såväl på populations- som individnivå för att utvärdera vilka som redan genomgått infektionen.

Regionerna är ansvariga för provtagning och analys som sker enligt hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) och smittskyddslagen (2004:168). Regionerna har enligt arbetsmiljölagen (1977:1160) även arbetsmiljöansvaret för den egna personalen. Därutöver har regionerna sagt sig vara beredda att ta ansvar för provtagning av och analys av prover från personal inom omsorgen och övrig samhällsviktig verksamhet, i den mån sådan provtagning och analys inte omfattas av sjukvårdsverksamhet eller smittspårning.

Syftet med uppdraget är att skyndsamt kunna utöka testningskapaciteten för att alla med symtom ska kunna erbjudas PCR-testning samt att se till att

strukturer och flöden för storskalig serologisk testning för covid-19 finns på plats i närtid i hela landet. Flera aktörer behöver ta en aktiv roll i arbetet med storskalig serologisk testning för covid-19. Regeringen, myndigheter, regioner, länsstyrelser, företrädare för kommuner och privata verksamhetsutövare har alla en viktig roll i det svenska krisberedskapssystemet och behöver samarbeta för att uppnå målen om utökad testning för covid-19. Att tillgängliggöra serologiska tester för stora delar av Sveriges befolkning har potentiellt stora samhällsekonomiska vinster.

I nuläget finns det begränsat med kunskap om hur immunitet mot det nya coronaviruset som orsakar sjukdomen covid-19 fungerar. Detta gäller till exempel hur väl antikroppar skyddar mot återkommande infektioner samt hur länge ett sådant skydd varar. Det finns dock tillräckligt med vetenskapliga studier som påvisar att förekomsten av antikroppar sannolikt skyddar mot ny infektion under en period. Ett positivt serologisk test skulle därför kunna bidra till att fler kan arbeta eller återgå i arbete, vilket stärker samhällsekonomin. Storskalig nationell serologisk testning för covid-19 bidrar även till kunskap för att göra förnyade bedömningar gällande åtgärder mot smittspridning samt ger en viktig överblick över utbrottets utveckling över tid.

Vidare är syftet med uppdraget att fortsätta arbetet med utökad PCR-testning för påvisande av aktiv infektion samt bistå i att säkerställa adekvat regional smittspårningskapacitet.

Regeringen avser att avsätta 30 miljoner kronor för genomförandet av uppdraget.

På regeringens vägnar

Lena Hallengren

Hanna Lobosco

Kopia till

Statsrådsberedningen/Internrevisionen

Finansdepartementet/BA

Försvarmakten

Läkemedelsverket

Länsstyrelserna

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Socialstyrelsen

Statens Veterinärmedicinska Anstalt

Totalförsvarets Forskningsinstitut

Gotlands kommun

samtliga regioner

Smittskyddsläkarföreningen

Sveriges Kommuner och Regioner